

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSR ze dne 12.02.1960, sp. zn. 3 Cz 9/60, ECLI:CZ:NS:1960:3.CZ.9.1960.1

Číslo: 29/1960

Právní věta: Určení příjmení dítěte v případě, že po pravomocném popření otcovství manželem matky uzná otcovství k dítěti jiný muž nebo je jiný muž jako otec dítěte zjištěn.

Soud: Nejvyšší soud ČSR

Datum rozhodnutí: 12.02.1960

Spisová značka: 3 Cz 9/60

Číslo rozhodnutí: 29

Číslo sešitu: 7-8

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Jméno a příjmení, Určování otcovství

Předpisy: 265/1949 Sb. § 36
§ 42

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 29/1960 sb. rozh.

Určení příjmení dítěte v případě, že po pravomocném popření otcovství manželem matky uzná otcovství k dítěti jiný muž nebo je jiný muž jako otec dítěte zjištěn.

(Rozhodnutí Nejvyššího soudu z 12. února 1960, 3 Cz 9/60.)

Rozsudkem lidového soudu v Berouně bylo pravomocně vyhověno žalobě o popření otcovství. Otcovství k dítěti uznal po té jiný muž. Matka dítěte nesouhlasila s tím, aby nezletilý měl příjmení tohoto muže a žádala, aby dítě neslo příjmení, které měla matka za svobodna.

Lidový soud v Berouně určil příjmení dítěte podle žádosti matky.

Nejvyšší soud rozhodl ke stížnosti pro porušení zákona podané předsedou Nejvyššího soudu, že pravomocným rozhodnutím lidového soudu byl porušen zákon.

Odůvodnění:

Při rozhodování o příjmení dětí nutno postupovat podle ustanovení § 36 zák. o právu rodinném. Obecné ustanovení odst. 1 se týká především dětí těch rodičů, kteří uzavřeli manželství. Ustanovení

odst. 2 se týká dohody o příjmení dítěte těch rodičů, kteří manželství neuzavřeli a ustanovení odst. 3 pamatuje na případ, kdy nedojde k dohodě o příjmení dítěte podle odst. 2 těch rodičů, kteří manžely nejsou.

Podle těchto ustanovení bude dítě, jehož otcem je manžel matky (§ 42 zák. o právu rod.), zapsáno do matriky narozených společným příjmením jeho rodičů a jsou-li příjmení rodičů různá, bude zapsáno příjmením podle prohlášení rodičů při uzavření manželství (§ 17 odst. 2 zák. o právu rod.). Tímto zápisem je příjmení dítěte určeno a další změnu příjmení může povolit jen příslušný okresní národní výbor podle zák. č. 55/1950 Sb.

Jestliže bylo pravomocně vyhověno žalobě na popření otcovství manžela matky, vyznačí matrikář tuto skutečnost v příslušné rubrice na základě pravomocného soudního rozhodnutí, ale samotné příjmení dítěte zůstane nedotčeno.

Jestliže po té, kdy bylo pravomocně vyhověno žalobě na popření otcovství manžela matky, uzná otcovství k dítěti jiný muž (§ 43, § 44 zák. o právu rod.) nebo je jiný muž jako otec dítěte zjištěn (§ 47 zák. o právu rod.), tu mají-li rodiče dítěte příjmení různá a nedojde-li mezi nimi k uzavření manželství, mají se dohodnout o příjmení dítěte ve smyslu ustanovení § 36 odst. 2 zákona o právu rod. Při uzavření dohody mají rodiče volbu jen mezi příjmením, které měl v době narození dítěte jeden z nich. Dohodnou-li se rodiče, že příjmením dítěte bude příjmení matky, pak ve valné většině případů příjmení dítěte zůstane nezměněno vzhledem k tomu, že v době narození dítěte měla matka zpravidla příjmení, které získala provdáním za muže, o němž bylo pravomocně rozhodnuto, že není otcem dítěte. Nedohodnou-li se rodiče, určí příjmení dítěte soud (§ 36 odst. 3 zák. o právu rod.).

Tak je rozhodnutí soudu, kterým určuje příjmení dítěte ve smyslu § 36 odst. 3 zák. o právu rod. omezeno stejným způsobem jako dohoda rodičů podle § 36 odst. 2 zák. o právu rod. na příjmení, které měl v době narození dítěte jeho otec nebo které měla v době narození dítěte jeho matka.

V daném případě podle zápisu v matrice mělo příjmení, které měla matka dítěte a její manžel. Po pravomocném popření otcovství manželem matky mohli se rodiče dítěte dohodnout jen na příjmení podle příjmení muže, který otcovství uznal nebo na příjmení, které měla matka v době narození dítěte. Také soud mohl určit příjmení dítěte jen v tomto rozsahu. Jestliže však určil příjmení na příjmení, které měla matka dítěte před svým provdáním a před narozením dítěte, porušil tak zákon v § 36 zák. o právu rodinném.